

greppa näringen

Rådgivningens upplägg del 1

Tuve Lundström
Naturvårdsingenjörerna AB

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

Presentation Tuve

- › Har arbetat med våtmarker sen 1998 i Naturvårdsingenjörerna AB
- › Arbetar med rådgivning, tillstånd, projektering, anläggning och skötsel – hela kedjan
- › Varit rådgivare i Greppa Näringen sedan 2000 och har gjort ca 1400 rådgivningar
- › Är Jordbruksverkets rådgivningsexpert på våtmarksmodulerna 14A och 14B

greppa näringen

Rådgivning 14A och 14B

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

Vad har du för verktyg i dig själv?

- › Utbildning – olika utbildningar har olika fokus. Inriktningar på teknik, lantbruk eller biologi. För att vara våtmarksrådgivare behöver du komplettera de traditionella utbildningarna med det som de saknar t.ex. en biolog behöver komplettera med tekniska delar som ritning, volymer, hydrauliska beräkningar, m.m.
- › Gå Greppa Näringens möjliga utbildningar och kurser
- › Har du någon etablerad rådgivare du kan få följa med för att få se och höra hur en rådgivning går till "live"?
- › Greppa Näringens krav & rekommendationer – läs på

Planering innan rådgivning

- › När du har kontakt med kund så försök ta reda på plats, ungefärlig tillgänglig yta, förväntningar (VM, bevattning, rekreation, m.m.), jordarter, vattenflöden, m.m.
- › Gå igenom kartunderlag – topografiska, flygbild, fastighetskarta, DF. Fundera på olika möjligheter!!
- › Är det 14B kan tidigare dokument som tillstånd/anmälningssäkert, ritningar, m.m. vara aktuellt att leta fram
- › Våtmark.nu – enkelt och snabbt verktyg
- › VISS och S-Hype – kan ibland ge bra info, kan också tas efter besöket
- › Kokbok till Våtmarksplanering 14A/14B

Att genomföra rådgivningen

- › Ett rådgivningsbesök består av två delar
  - › 1. Att ge lantbrukaren/markägaren kunskap och förståelse. Att motivera för att möjliggöra ett framtida projekt.
  - › 2. Att hämta in info till dig själv så du kan göra en korrekt bedömning när du gör underlaget efter besöket.

Rådgivningsbesöket - kunskap och motivering

- › 1. Lyssna av lantbrukaren/markägaren var kunskapsnivån ligger och var i processen denne befinner sig. Här kan du hamna på allt från 0-koll till full koll!
- › 2. Leverera info och kunskap utifrån vad denne behöver. Håll diskussionen på rimlig nivå!!
- › 3. Ta hjälp av motivationsbildspelet om du behöver.
- › 4. Ta om diskussionen om det behövs när ni hamnar på platsen för våtmarken.
- › 5. Se möjligheterna med platsen och diskutera olika möjligheter.

Rådgivningsbesöket – hämta in info

- › Hur går vattnet – dike, å, bäck, dräneringar
- › Hur ser ytan ut – kupering, jordart, odling i nuläget, dräneringssystem, biologiska värden, träd och buskar
- › Vad finns i omgivningen – vägar, hus, avlopp, luftledningar, svackor i andra fält, gränser, biologiska värden. Gör en första riskbedömning!!
- › Hur kan konstruktionen göras – dämning, schakt, utläggning av schaktmassor, skyddsåtgärder, önskvärd avgränsning, in- och utlopp, m.m.
- › Bedömning av näringsreduktion och andra funktioner.
- › Finns det varianter eller fler lägen?
- › Vid 14B kontrollera sediment, växtlighet, erosion, m.m.

Summera innan du lämnar din kund

- › Vad har ni kommit fram till?
- › Hur skall du återkoppla?
- › Skall du skicka över mer info än rådgivningsbrevet?
- › Hur skall lantbrukaren/markägaren fortsätta sitt projekt?

Tips

- › Lyssna in kunden!
- › Var tydlig i din kommunikation! Ha inte för bråttom när du berättar!
- › Berätta vad kunden kan förvänta sig av rådgivningen – är trots allt bara ett enklare underlag!
- › Var glad – det är härligt att vara våtmarksrådgivare!

Använd de röda sidorna

greppa näringen | för rådgivare

GNW-adm Ange sökord

Rådgivning Vera Kurser Mallar Rådgivarnytt För rådgivare

Start > Rådgivning

Filtrera i rådgivningslistan

- Betesstrategi (1)
- Bördighet (3)
- Dränering (3)
- Energikollen (1)
- Foderstater, gris (2)
- Foderstater, nöt (3)
- Fosforstrategi (3)
- Grovfoderodling (1)
- Klimatkollen (4)
- Kvävestrategi (5)
- Precisionsodling (2)
- Stallmiljö (2)
- Startrådgivning (2)

Rådgivning

Välj en eller flera rådgivningar i filtreringslistan på denna sida för att hitta den eller de rådgivningar du letar efter.

13C [Växtskydd i vattenskyddsområde](#)

14A [Våtmarksplanering](#)

14B [Skötsel och restaurering av våtmarker](#)

[Vattendragsgrupper](#)

Start > Rådgivning > Våtmarksplanering

14A Våtmarksplanering

Innan besöket, 14A

Under besöket, 14A

Efter besöket, 14A

Rådgivningsexpert
[Tuve Lundström](#)
 070-910 39 13
tuve.lundstrom@naturvard...

Modulansvarig
 Emelie Andersson
 073 - 401 52 98
emelie.andersson@jordbruk...

Foto: Mårten Svensson

Rådgivningen våtmarksplanering går ut på att bedöma om det finns förutsättningar för att anlägga en våtmark på gården. Rådgivaren hjälper lantbrukaren att planera anläggningen av en våtmark som minskar växtnäringsbelastningen och ökar den biologiska mångfalden.

Start > Rådgivning > Våtmarksplanering > Innan besöket, 14A

Innan besöket, 14A

Under besöket, 14A

Efter besöket, 14A

Det är viktigt att du förbereder dig inför ditt rådgivningsbesök hos lantbrukaren. Ta kontakt med lantbrukaren och bestäm en tid som passar för ditt besök. Innan besöket behöver du också hämta in uppgifter om området där lantbrukaren planerar att anlägga våtmarken.

Tänk igenom vad du ska göra

[Krav & rekommendationer](#) är vägledande för alla rådgivningsmoduler i Greppa Nätverket. Där hittar du vad du ska göra i din rådgivning med lantbrukaren och vad som krävs av dig som rådgivare.

Du kan också [ladda ner kokboken](#), så får du informationen i ett dokument på datorn.

Du behöver förbereda olika kartunderlag och få in underlag och information från lantbrukaren. Innan ditt besök frågar du var lantbrukaren planerar att placera våtmarken och om det finns material du kan ta del av, som till exempel täckdäckningskartor.

Det stämmer också av att det tänkta läget för våtmarkens syfte är näringsreduktion, vilket är ett krav för att du ska kunna genomföra rådgivningen.

Material du tar fram